

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
навчально-методичної конференції**

**«СИНЕРГІЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ І ПОТРЕБ
РИНКУ ПРАЦІ: НОВІ ПІДХОДИ У
ВИЩІЙ ОСВІТІ»**

3 березня 2026 року

Вінниця – 2026

Синергія освітніх інновацій і потреб ринку праці: нові підходи у вищій освіті : зб. тез доп. навч.-метод. конф., Вінниця, 3 берез. 2026 р. / Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова. Вінниця, 2026. 828 с.

У збірнику матеріалів конференції представлено результати наукових досліджень та практичних напрацювань, присвячених актуальним питанням трансформації сучасної освіти (зокрема медичної) в умовах глобальної цифровізації. Висвітлено ключові аспекти інтеграції європейських стандартів у вітчизняний освітній простір; впровадження в освітній процес інноваційних технологій (ШІ, VR/AR, e-learning симуляційне навчання), інструментів гейміфікації. Розглянуто реалізацію інтердисциплінарних підходів та новітніх педагогічних стратегій, кращих освітніх практик у підготовку фахівців.

Особливу увагу приділено питанням формування професійних компетентностей, удосконаленню методів контролю знань; відповідності освітніх програм тенденціям розвитку вітчизняного та світового ринків праці; удосконаленню внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, а також дотриманню принципів академічної доброчесності як фундаменту якості освіти.

Видання розраховане на науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, здобувачів освіти, працівників медичної галузі, які цікавляться впровадженням інновацій у педагогічну практику.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Петрушенко В. В.**, д-р. мед. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мазур Г. М.**, в. о. начальника навчального відділу

Члени редакційної колегії:

Белов О. О., д-р. мед. наук, доцент., **Заїчко Н. В.**, д-р мед. наук, професор, **Назарчук О. А.**, д-р мед. наук, професор, **Орлова Н. М.**, д-р мед. наук, професор, **Пипа Л. В.**, д-р мед. наук, професор, **Поліщук С. С.**, д-р мед. наук, професор, **Пшук Н. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Чорна В. В.**, д-р мед. наук, доцент, **Шінкарук-Диковицька М. М.**, д-р мед. наук, професор, **Браткова О. Ю.**, канд. мед. наук, доцент, **Гуцол В. В.**, канд. фарм. наук, доцент, **Михайлова І. В.**, канд. хім. наук, доцент, **Піліпонова В. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Таран І. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Якименко О. Г.**, канд. мед. наук, доцент

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

поступово бере на себе відповідальність за якість власних освітніх результатів, що формує готовність до безперервного професійного розвитку після завершення навчання.

Отже, використання портфоліо у викладанні педіатрії забезпечує комплексне формування професійних компетентностей, інтеграцію теоретичних знань і практичного досвіду та сприяє розвитку клінічного мислення й готовності майбутніх лікарів до професійного самовдосконалення.

Список використаних джерел:

1. Schuwirth L. W. T., van der Vleuten C. P. M. How to design a useful test: The principles of assessment // *Medical Teacher*. 2020. Vol. 42, No. 5. P. 500–509. DOI: 10.1080/0142159X.2020.1724956.

2. Repko A. F., Szostak R., Buchberger M. P. Introduction to interdisciplinary studies. 3rd ed. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2021.

3. Chandra P. Assessment styles in interdisciplinary education // *High. Educ. Res. Dev.* 2024. Vol. 43, No. 6. P.1234–1248. DOI:10.1080/03075079.2024.2345187.

4. Gün-Tosik E., Atasoy B., Yüksel A. O. The role of ePortfolios in formative assessment: A systematic literature review // *J. Meas. Eval. Educ. Psychol.* 2025. Vol. 16, No. 1. P. 1–18. DOI: 10.21031/epod.123456.

5. Touchie C., ten Cate O., Schumacher D. Portfolios in competency-based medical education: A guide for implementation // *Academic Medicine*. 2022. Vol. 97, No. 3. P. 343–350.

УДК 613.2:614.2:378.147

Процюк Л. О., канд. мед. наук, доцент
Дякова О. В., канд. мед. наук, доцент
Кафедра гігієни та екології
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

ГІГІЄНА ХАРЧУВАННЯ ЯК ІНТЕГРАТИВНА ДИСЦИПЛІНА У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Сучасний етап розвитку вищої медичної освіти характеризується глибокими трансформаційними процесами, зумовленими впровадженням компетентнісного

підходу, євроінтеграційними орієнтирами та зростаючими вимогами ринку праці до професійної підготовки фахівців системи охорони здоров'я. Особливої актуальності ці зміни набувають у підготовці фахівців у сфері громадського здоров'я, діяльність яких спрямована на профілактику захворювань, оцінку ризиків та формування здорового способу життя населення [1, с. 291–295].

Сучасні виклики громадського здоров'я зумовлені складною взаємодією харчових, екологічних, соціально-економічних і поведінкових чинників. За таких умов фрагментарний підхід до аналізу впливу окремих факторів на здоров'я населення є недостатнім і не дозволяє ефективно вирішувати комплексні медико-соціальні проблеми [5, с. 120–125]. Це обумовлює зростання потреби у фахівцях громадського здоров'я, здатних до системного мислення, аналізу багатфакторних процесів та прийняття обґрунтованих профілактичних рішень.

Гігієна харчування як навчальна дисципліна має виражений міждисциплінарний характер і поєднує знання з гігієни, фізіології харчування, нутриціології, екології та соціальної медицини [2, с. 15–18; 8, с. 22–25]. Саме це робить її ефективною освітньою платформою для формування у студентів цілісного бачення проблем здоров'я населення та розвитку системного мислення.

У цьому контексті особлива відповідальність покладається на викладача, який має не лише передавати знання, а й формувати у студентів здатність інтегрувати інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та застосовувати отримані знання в умовах реальної професійної діяльності.

2. Системне мислення як ключова компетентність фахівця у сфері громадського здоров'я

Громадське здоров'я розглядає стан здоров'я населення як результат складної взаємодії біологічних, екологічних, соціальних та поведінкових чинників. У зв'язку з цим професійна діяльність фахівця громадського здоров'я вимагає сформованого системного мислення, яке передбачає здатність до комплексного аналізу та оцінки багатокomпонентних процесів [1, с. 300–305].

Системне мислення дозволяє фахівцю розглядати проблеми здоров'я населення не ізольовано, а в контексті цілісних систем, з урахуванням взаємозв'язків між

харчуванням, довкіллям, соціальними умовами та способом життя [3, с. 45–48]. Такий підхід є особливо важливим для профілактичної медицини, де ключовим завданням є попередження негативного впливу чинників ризику на здоров'я населення.

Формування системного мислення відповідає сучасним вимогам ринку праці, що потребує фахівців, здатних оцінювати ризики на популяційному рівні, прогнозувати наслідки впливу харчових і екологічних факторів та розробляти ефективні профілактичні заходи [6, с. 60–65]. У цьому контексті навчальні дисципліни профілактичного спрямування відіграють ключову роль у формуванні відповідних компетентностей.

Таким чином, системне мислення слід розглядати як базову професійну компетентність фахівця громадського здоров'я, формування якої має бути інтегроване в освітній процес вищої медичної школи.

3. Гігієна харчування як інтегративна навчальна платформа

Гігієна харчування займає важливе місце в системі підготовки фахівців громадського здоров'я, оскільки охоплює широкий спектр питань, пов'язаних з оцінкою харчування населення, харчовою безпекою, профілактикою аліментарно зумовлених захворювань та впливом екологічних чинників [9, с. 110–115].

Інтегративний характер дисципліни проявляється у поєднанні теоретичних знань з фізіології та гігієни харчування, нутриціології, екології та соціально-гігієнічних досліджень [11, с. 80–85; 12, с. 40–45]. Аналіз раціонів харчування різних груп населення з урахуванням соціально-економічних та екологічних умов сприяє формуванню у студентів цілісного уявлення про детермінанти здоров'я.

Використання у навчальному процесі ситуаційних задач, кейсів та проблемно-орієнтованих завдань дозволяє моделювати реальні професійні ситуації та формувати у студентів навички системного аналізу [4, с. 20–25]. Це особливо важливо для підготовки фахівців громадського здоров'я, діяльність яких спрямована на оцінку ризиків та розробку профілактичних заходів на популяційному рівні.

Таким чином, гігієна харчування виступає ефективною навчальною платформою, що забезпечує інтеграцію знань з різних галузей і сприяє формуванню системного мислення майбутніх фахівців громадського здоров'я.

4. Педагогічні підходи та освітні інновації у формуванні системного мислення

Формування системного мислення у студентів вимагає застосування активних педагогічних підходів, орієнтованих на інтеграцію теоретичних знань і практичної діяльності. Важливу роль у цьому процесі відіграє проблемно-орієнтоване навчання, кейс-метод та використання інтерактивних освітніх технологій [10, с. 12–15].

Використання цифрових освітніх ресурсів, електронних навчальних матеріалів дозволяє підвищити мотивацію студентів і забезпечити об'єктивність контролю знань [10, с. 90–95]. Інтеграція міждисциплінарних зв'язків у процесі викладання гігієни харчування сприяє розвитку аналітичного мислення та усвідомленню профілактичної спрямованості майбутньої професійної діяльності.

Гігієна харчування є важливою складовою підготовки фахівців у сфері громадського здоров'я та ефективною платформою для формування системного мислення. Її міждисциплінарний характер, інтеграція теоретичних і практичних аспектів та орієнтація на аналіз багатofакторних детермінант здоров'я населення сприяють підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних відповідати сучасним викликам системи охорони здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Гігієна та екологія : підруч. / за ред. В. Г. Бардова. Вінниця : Нова книга, 2020. 291–349 с.
2. Гігієна та екологія : підруч. / К. О. Пашко та ін. Тернопіль : ТНМУ, 2022. 528 с.
3. Дієтологія : конспект лекцій / О. М. Савінок. Миколаїв, 2023. 83 с.
4. Зубар Н. М. Основи фізіології та гігієни харчування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
5. Зубар Н. М. Основи фізіології та гігієни харчування. Київ : Кондор, 2018. 444 с.

6. Міхеєнко О. І. Основи раціонального та оздоровчого харчування : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2017. 189 с.

7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.10.2013 № 931 «Про удосконалення організації лікувального харчування та роботи дієтологічної системи в Україні».

8. Норми фізіологічних потреб населення України в основних харчових речовинах і енергії : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 03.09.2017 № 1073.

9. Онопрієнко О. В., Онопрієнко О. М. Основи фізіології та гігієни харчування : навч. посіб. Черкаси, 2021. 138 с.

10. Основи фізіології та гігієни харчування : метод. вказ. Чернігів : НУ, 2022. 112 с.

11. Павлоцька Л. Ф., Дуденко Н. В., Євлаш В. В. Фізіологія харчування. Харків : ХДУХТ, 2017. 390 с.

12. Рогач І. М., Палко А. І., Микита Х. І. Гігієна харчування. Ужгород, 2017. 136 с.

УДК 614.253:378.147:613.955

Процюк Л. О., канд. мед. наук, доцент
Кафедра гігієни та екології

Процюк Т. Л., д-р мед. наук, професор
Кафедра педіатрії № 1

Дякова О. В., канд. мед. наук, доцент
Кафедра гігієни та екології

Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

**КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ
«ГІГІЄНА ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ»: ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ
НАВИЧОК І СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ**

Компетентнісний підхід, покладений в основу сучасних освітніх стандартів, зумовлює необхідність перегляду не лише змісту навчання, а й підходів до контролю